

Sygn. akt II Cz 639/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska

SO Agnieszka Terpiłowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2017r. w Świdnicy na posiedzeniu niejawnym zażalenia powoda R. P. na postanowienie o kosztach procesu zawarte w pkt II wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z 25 maja 2017r., sygn. akt (...) w sprawie przeciwko J. S. i M. K.

o zapłatę 13.620 zł

p o s t a n o w i a:

I. ***zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że obniżyć zasądzone od powoda na rzecz każdego z pozwanych koszty procesu z kwot po 3.617 zł do kwot po 1.817 zł,***

II. ***oddalić dalej idące zażalenie,***

III. ***zasądzić od pozwanych na rzecz powoda kwotę 37 zł kosztów postępowania zażaleniowego.***

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w pkt II wyroku z 25 maja 2017r., Sąd Rejonowy zasądził od powoda na rzecz każdego z pozwanych kwotę po 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu przyjmując, że w ich skład wchodziło wynagrodzenie radcy prawnego w kwotach po 3.600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości po 17 zł.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód podniósł, że jego roszczenie zostało zgłoszone wobec pozwanych odpowiedzialnych solidarnie, bowiem dotyczyło jednego stosunku prawnego łączącego strony procesu. Tym samym występowało pomiędzy nimi współuczestnictwo materialne, co w konsekwencji przesądza o zwrocie kosztów w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego pełnomocnika. Z ostrożności procesowej skarżący podniósł, że w razie przyjęcia, iż pomiędzy pozwanymi zachodziło współuczestnictwo formalne, zasądzone koszty procesu winny być zmniejszone do łączonej kwoty 3.600 zł, wobec niskiego nakładu pracy pełnomocnika. Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia, poprzez zasądzenie od niego na rzecz pozwanych solidarnie kwoty 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył. Zażalenie prawie w całości podlegało uwzględnieniu. W pierwszej kolejności wskazać należy, że wbrew ocenie skarżącego brak jest podstaw do przyjęcia, aby w sprawie po stronie pozwanych występowało współuczestnictwo materialne, a ich odpowiedzialność miała charakter solidarny. Ocena ta wynika jednoznacznie z uzasadnienia

wyroku Sądu Rejonowego, który tą kwestię w niniejszej sprawie prawomocnie przesądził, a co znajduje oparcie w aktach sprawy, skoro umowa, której forma pisemna wymagana jest przepisami prawa pod rygorem nieważności, została podpisana wyłącznie z pozwaną J. S.. Odmienne i subiektywne przekonanie w tym przedmiocie powoda na początku, jak i w dalszym toku postępowania, nie może mieć znaczenia dla zasady, na jakiej ponosi on koszty przegranego procesu, gdyż wiążąca ocena, a w efekcie ostateczna decyzja w tym zakresie, należała do Sądu. Współuczestnictwo formalne, w przeciwieństwie do współuczestnictwa materialnego (art. 72 § 1 pkt 1 kpc), charakteryzuje się brakiem materialnoprawnej więzi między współuczestnikami, a ich współwystępowanie po jednej ze stron procesu ma charakter stricte procesowy, jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie. Domniemywana przez powoda solidarna odpowiedzialność nie wynikała ani z ustawy, ani z umowy.

Wniesione przez powoda zażalenie podlegało jednakże w znacznej części uwzględnieniu, pomimo występującego po stronie pozwanych współuczestnictwa formalnego, gdyż biorąc pod uwagę nakład pracy reprezentującego ich pełnomocnika, brak było podstaw do zasądzenia pełnych kosztów procesu dla każdego z nich oddzielnie. Jak wskazuje się przeważająco w orzecznictwie i piśmiennictwie prawniczym, również tym powoływanym przez powoda, zasadą jest, że współuczestnikom formalnym (art. 72 § 1 pkt 2 kpc), reprezentowanym przez jednego pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym, należy się zwrot kosztów procesu obejmujących jego wynagrodzenie ustalone odrębnie w stosunku do każdego współuczestnika. Sąd powinien jednak obniżyć to wynagrodzenie poniżej stawki minimalnej, jeżeli przemawia za tym nakład pracy pełnomocnika, podjęte przez niego czynności oraz charakter sprawy (art. 109 § 2 kpc; zob. uchwałę SN z 8 października 2015 r., III CZP 58/15, wyd./el. Lex nr 1801480 oraz uchwałę SN z 10 lipca 2015 r., III CZP 29/15, wyd./el. Legalis nr 1263393; A. Jakubecki, Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz do art. 1-729, wyd./el. Lex 2017). Wobec powyższego wskazać należy, że w niniejszej sprawie pozwanych reprezentował ten sam profesjonalny pełnomocnik w osobie radcy prawnego, a jego nakład pracy nie był znaczny, gdyż sprowadzał się wyłącznie do sporządzenia odpowiedzi na pozew oraz uczestnictwa w jednej rozprawie, która trwała około 40 minut (k. 58 i n.). Przy czym reprezentował on pozwanych, wobec których powód wysuwał roszczenia oparte na jednakowej, wskazywanej przez niego, podstawie faktycznej. Te okoliczności miały bezpośrednie przełożenie na to, że pełnomocnika nie był zmuszony do podejmowania odmiennych - różnych czynności procesowych dotyczących poszczególnych pozwanych i w efekcie pomimo występowania w imieniu dwóch mocodawców, działał w istocie tak, jakby reprezentował jedną stronę (zob. też m. in. wyrok SA w Gdańsku z 9 listopada 2016 r., V ACa 127/16, wyd./el. Legalis nr 1581351). Z tego względu zasadnym było obniżenie zasądzonych od powoda kwot po 3.617 zł do kwot po 1.817 zł (łącznie 3.634 zł), przy czym dalej idące zażalenie podlegało oddaleniu z tego względu, że skarżący nie wziął pod uwagę uiszczonych przez pozwanych, a wymaganych prawem opłat skarbowych od pełnomocnictwa w wysokości po 17 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie (pkt I), dalej idące zażalenie, na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oddalił, zaś o kosztach postępowania zażaleniowego, przyjmując że skarżący utrzymał się ze swoim żądaniem prawie w całości, orzekł na podstawie art. 100 zd. drugie kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc i art. 397 § 2 kpc, zasądzając od pozwanych na rzecz powoda kwotę 37 zł tytułem opłaty od zażalenia wniesionego osobiście przez skarżącego.

(...)